HAMBOORG.CITY

Bezpłatna platforma dla cudzoziemców w Niemczech

✓ Asystent 24/7 w Twoim języku
✓ Skaner pism urzędowych
✓ Przypomnienia o terminach
✓ Kalkulatory zasiłków

hamboorg.city — jest i będzie ZA DARMO

Ausbildung w Niemczech — System dualny, aplikacja i wynagrodzenie

Jak funkcjonuje dualna Ausbildung w Niemczech: zawody, aplikacja, wynagrodzenie i prawa ucznia.

Deutsche Begriffe: Ausbildung | Berufsschule | Ausbildungsvertrag | Azubi | Ausbildungsvergütung | IHK | Handwerkskammer

Co to jest Ausbildung?

Duale Ausbildung (zwana również szkoleniem zawodowym lub apprenticeship) to niemiecki model kształcenia zawodowego. Łączy **praktyczną pracę w przedsiębiorstwie** z **teoretycznym nauczaniem w szkole zawodowej**. Ten system jest unikalny na całym świecie i jest wzorem dla wielu krajów.

Ausbildung trwa zwykle **2 do 3,5 roku** i kończy się **egzaminem końcowym** u IHK (Izba Handlowo-Przemysłowa) lub Cechu Rzemieślniczego.

Ausbildung vs. Studia

	Ausbildung	Studia
Czas trwania	2–3,5 roku	3–5+ lat
Wynagrodzenie	Tak (od 724 €/miesiąc)	Zwykle nie
Praktyka	Dużo (70% w przedsiębiorstwie)	Mało
Dyplom	Zawód/Zaświadczenie IHK	Bachelor/Master
Koszty	Brak	Opłaty semestralne

Jakie zawody można się uczyć?

W Niemczech istnieje ponad **320 uznanych zawodów szkoleniowych**. Najpopularniejsze:

Zawody handlowo-biurowe

- Kaufmann/-frau für Büromanagement
- Industriekaufmann/-frau
- Kaufmann/-frau im Einzelhandel
- Bankkaufmann/-frau
- Kaufmann/-frau für Spedition und Logistik

Zawody rzemieślnicze

- Elektroniker/in
- Anlagenmechaniker/in (instalacje, ogrzewanie, klimatyzacja)
- Kfz-Mechatroniker/in
- Friseur/in
- Tischler/in

IT i technologia

- Fachinformatiker/in
- IT-Systemelektroniker/in
- Mechatroniker/in
- Zerspanungsmechaniker/in

Opieka zdrowotna i opiekuństwo

- Pflegefachmann/-frau
- Medizinische/r Fachangestellte/r
- Zahnmedizinische/r Fachangestellte/r
- Erzieher/in (szkolenie szkolne)

Warunki wstępne

Świadectwo szkolne

Formalnie **nie ma ustalonego minimum** do Ausbildung. W praktyce:

• **Bez świadectwa** — możliwe w niektórych zawodach rzemieślniczych, ale trudne

• **Świadectwo szkoły podstawowej** — wystarczające dla wielu zawodów rzemieślniczych i prostych handlowych

• **Świadectwo szkoły średniej** (Mittlere Reife) — dla większości zawodów

• **Abitur** — dla wymagających zawodów (bankier, IT)

Znajomość języka

• Niemiecki minimum **B1**, najlepiej **B2** (szkoła zawodowa to niemiecki!)

• Niektóre przedsiębiorstwa oferują **kursy języka niemieckiego wspierające szkolenie**

• **Kursy języka zawodowego** (DeuFöV) są bezpłatne w VHS

Status pobytu

Do Ausbildung potrzebujesz **statusu pobytu zezwalającego na szkolenie**:

• **Pozwolenie pobytu do szkolenia** (§ 16a AufenthG)

• **Pozwolenie pobytu stałego** lub **Niebieska Karta UE** — szkolenie bez ograniczeń

• **Duldung** — możliwa duldung szkoleniowa (§ 60c AufenthG, reguła "3+2")

• **Obywatele UE** — nie potrzebują statusu pobytu

Jak znaleźć miejsce szkoleniowe?

Portale internetowe

• **Agentur für Arbeit** (arbeitsagentur.de) — największa baza miejsc szkoleniowych

• **IHK-Lehrstellenbörse** (ihk-lehrstellenboerse.de) — zawody IHK

• **Handwerkskammer** (handwerkskammer.de) — zawody rzemieślnicze

• **Azubi.de, Ausbildung.de** — prywatne portale z wieloma ofertami

• **Indeed, Stepstone** — również oferty szkoleniowe

Aplikacja

Typowa aplikacja zawiera:

1. List motywacyjny — dlaczego ten zawód i ta firma?

2. Curriculum vitae (tabelaryczne, ze zdjęciem)

3. Świadectwa — świadectwo szkolne, ewentualnie zaświadczenia ze stażu

4. Opcjonalnie certyfikat języka (niemiecki B1/B2)

Termin aplikacji: Większość Ausbildung zaczyna się **1 sierpnia lub 1 września**. Aplikuj **rok wcześniej** (od września roku poprzedniego).

Wynagrodzenie szkoleniowe

Od 2020 roku istnieje **minimalne wynagrodzenie szkoleniowe** (§ 17 BBiG):

Rok szkolenia	Minimum (2026)
Rok 1	**724 €** brutto/miesiąc
Rok 2	**854 €** brutto/miesiąc
Rok 3	**977 €** brutto/miesiąc
Rok 4	**1.014 €** brutto/miesiąc

Wiele branż płaci **znacznie więcej** — np. mechanicy przemysłowi (ok. 1.000–1.200 €), bankierzy (ok. 1.100 €), murarze (ok. 900–1.300 €).

Pomoc finansowa

• **Berufsausbildungsbeihilfe (BAB)** — dotacja z Agentur für Arbeit, jeśli wynagrodzenie jest niewystarczające

• **Wohngeld** — jeśli nie mieszkasz z rodzicami

• **Kindergeld** — rodzice otrzymują zasiłek rodzinny do 25 lat dziecka, jeśli jest na Ausbildung

Prawa i obowiązki jako uczeń

Twoje prawa

• **Ausbildungsvertrag** — pisana umowa z przedsiębiorstwem i szkołą zawodową

• **Wynagrodzenie** — minimum określona stawka

• **Urlop** — minimum 24 dni roboczych (poniżej 18 lat: 25–30 dni roboczych)

• **Zwolnienie do szkoły zawodowej** — czas w szkole to czas pracy

• **Okres próbny** — 1–4 miesiące, potem można rozwiązać umowę tylko z ważnego powodu

• **Przejęcie** — brak gwarancji, ale wiele firm zatrudnia dobrych uczniów

• **Powtórzenie egzaminu** — przy niepowodzeniu maksymalnie 2× ponownie

Twoje obowiązki

• **Obowiązek nauki** — starać się nauczyć zawodu

• **Obowiązek uczęszczania do szkoły zawodowej** — regularnie uczęszczać na zajęcia

• **Dziennik szkoleniowy** — pisemna dokumentacja treści szkolenia (cotygodniowo)

• **Postępowanie zgodnie z poleceniami** — w ramach szkolenia

• **Zachowanie tajemnic handlowych**

Reguła 3+2 (duldung szkoleniowa)

Dla uchodźców z **duldung** istnieje specjalna reguła:

• **3 lata szkolenia** — duldung na cały okres szkolenia

• **2 lata pobytu** — po pomyślnym ukończeniu otrzymujesz pozwolenie pobytu na 2 lata

• **Warunki:** umowa szkoleniowa, brak interesu wydalenia, tożsamość potwierdzona

Porady dla cudzoziemców

1. Staż wcześniej — 2–4-tygodniowy staż pokazuje zawód i przekonuje pracodawcę

2. Skorzystaj z poradnictwa zawodowego — bezpłatnie w Agentur für Arbeit

3. Popraw niemiecki — B2 to ideał dla szkoły zawodowej

4. Wolontariusze mentorów — wiele organizacji oferuje opiekunów szkoleniowych

5. Nie poddawaj się — odmowy są normalne, aplikuj do wielu firm